



Fem världsreligioner

Hinduism • Buddhism • Judendom • Kristendom • Islam

Birgitta Svanberg, Vanda Lönngren & Jana Fröberg

Tempel

Tempel är utsmyckade byggnader. Ofta är de stora och består av olika delar. I en del sover munkar, en annan är öppen för besökare.

Till besöksdelen av templet kan man komma för att meditera och vara närvarande i sin tro.

Inne i templet finns bilder och statyer av Buddha. De är inga gudabilder. De finns där för att påminna om Buddhas lära.

Innan man går in i ett tempel tar man av sig skorna. Framför Buddhatatyn brukar det finnas ett bord där man kan lämna gåvor som blommor eller skålar med ris.



Buddhistiskt tempel i Japan.

En annan byggnad som finns vid vissa tempel är en stupa eller en pagoda. Den ska symbolisera Buddhas upplysta sinne.



Stupa i Nepal.

I början byggde man stupan över en relik. Reliken var en lämning efter Buddha. Det kunde vara en tand eller några hårstrån. När relikerna tog slut valde man ut andra heliga föremål att bevara inne i stupan.

Många buddhister har också en liten Buddhastaty i sitt hem. Vid den kan man tända ett ljus och stanna upp för en stunds stillhet eller meditation.

Det är också vanligt att lägga dit gåvor. Det kan vara en skål med friskt vatten, rökelse eller blommor.



Buddhist ber och offerar till Buddha i sitt hem.

När man tillber Buddha är det inte för att få hjälp eller bli förlåten. Inom buddhismen anses alla människor själva bära ansvar för sina tankar och handlingar.

Man tillber Buddha för att erkänna honom som vägledare och läromästare.

Levnadsregler

I judendomen finns många regler om hur människorna ska leva sina liv. De viktigaste reglerna är tio Guds bud, men det finns många fler.

Många regler rör vad man får äta. Ordet kosher betyder "riktig" eller "passande". Det används om mat som är tillåten enligt judendomen.

Kosher-reglerna förbjuder bland annat kött från vissa djur, till exempel gris. Djur måste också slaktas på ett särskilt sätt för att judar ska kunna äta köttet.

En måltid får inte innehålla både kött och mjölk. Man får inte ens laga kött i ett kärl som det har varit mjölk i. Därför har många judar två av alla grytor, tallrikar och bestick.

Det står inte i judendomens heliga skrift varför kosherreglerna finns. Det räcker att veta att Gud vill ha det så.

Symboler

En av de äldsta judiska symbolerna är den sjuarmade ljusstaken. Den kallas menoran.

Den ursprungliga menoran var gjord av guld och stod i templet i Jerusalem.

Idag är menoran staten Israels symbol. En stor avbild av ljusstaken står utanför Knesset, som är Jerusalems riksdagshus.



Menoran.

Davidsstjärnan är en annan judisk symbol. De två trianglarna som är sammanvävda i stjärnan symboliserar förbundet mellan människorna och Gud.

Davidsstjärnan finns på Israels flagga.

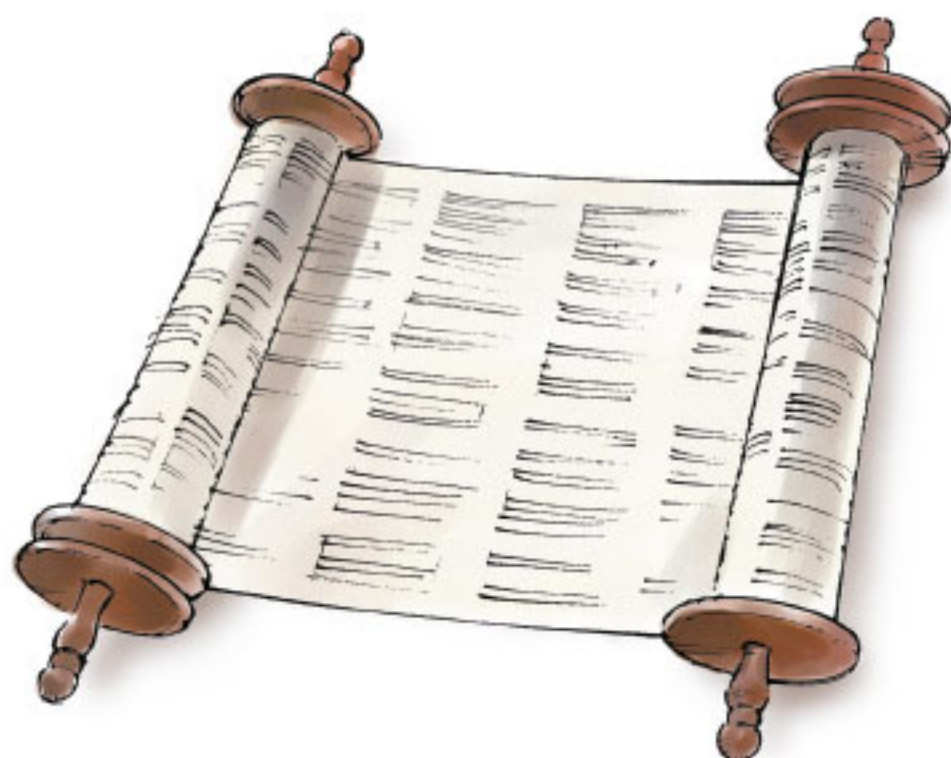


Davidsstjärnan.

Heliga skrifter

Judarnas heliga bok kallas Tora.
Det betyder "lagen" eller "läran".
De fem första böckerna, Moseböckerna,
är särskilt viktiga.

Texterna i Toran
är också med i den kristna Bibeln.
Där kallas de Gamla Testamentet.



Tora i form av bokrulle.

Toran innehåller berättelser om tiden
från världens skapelse till Moses död.

Där finns bland annat berättelsen om hur Gud
slöt ett förbund med Abraham.
Där står det också om tiden i Egypten
och berättelsen om hur Moses
fick de tio budorden.

Toran är judarnas
heligaste text.
Det ställs speciella krav
för att texten
ska få användas i gudstjänst.

Den ska vara skriven
för hand på hebreiska
och ha formen av en bokrulle.

Det finns många ställen i Toran
som är svåra att förstå.

Under årens lopp har judiska lärde
diskuterat hur Toran
ska tolkas i vardagslivet.

En del av deras tankar
är samlade i ett bokverk
på mer än sex tusen sidor.
Det kallas Talmud.

Idag lever kristna över hela världen.
Det har utvecklats många olika kristna inriktningar.

I Sverige var kristendomen länge statsreligion.
Det betyder att kristendomen var landet Sveriges religion.

Idag har Sverige inte längre någon statsreligion men kristendomen är fortfarande den största religionen.

Många svenskar som inte är religiösa följer ändå vissa kristna traditioner. Det är till exempel vanligt att döpa sina barn, konfirmera sig, gifta sig och hålla begravning i kyrkan.



Den röda färgen visar var de flesta kristna lever.